

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

MJU CLIPPING 2556/ PK00007

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	24 พ.ค. 2556	43	15574	6

การปฏิบัติดูแลลำไยหลังงอก

การเก็บเกี่ยวผลผลิต

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	24 พ.ค. 2556	43	15574	6

ขนาด : 5x9 นิ้ว

ลำไยในฤดูผลิผลออกสู่ตลาดในเดือนกรกฎาคมถึงเดือนสิงหาคมของทุกปี ปีนี้ถือว่าเป็นโอกาสทองของเกษตรกรที่มีผลผลิตลำไยในสวนและคุณภาพดี ราคา ลำไยราคาถูกหรือคึกคักขนาดบรรจุตะกร้า ราคาดีมาก เป็นธรรมดาของสินค้าโดยทั่วไป สินค้ามีน้อยความต้องการมีมาก ราคาแพง แต่ผลผลิตทางด้านการเกษตรจำเป็นอย่างยิ่ง จะต้องมีปฏิบัติ ดูแล เอาใจใส่ อย่าง ถูกต้องและเหมาะสม ถึงจะได้ผลผลิตดี มีคุณภาพ หลังจากเกษตรกรชาวสวนลำไย เก็บผลผลิตขายได้เงินแล้ว ก็ควรที่จะแบ่ง ให้ต้นลำไยบ้าง และควรจะเริ่มต้นในการ บริหารจัดการสวนลำไยของท่านได้แล้ว ถ้า

หากท่านเริ่มต้นเร็วและถูกต้องเหมาะสม ลำไยของท่านก็จะให้ผลผลิตกับท่านอย่างเป็น กอบเป็นกำสิ่งแรกที่ต้องทำคือ การตัดแต่งกิ่ง ประโยชน์ของการตัดแต่งกิ่ง 1.เร่งให้ ลำไยแตกใบอ่อน การตัดแต่งกิ่งเป็นวิธีหนึ่ง ที่สามารถเร่งการแตกใบอ่อนมีผลทำให้ต้น ลำไยฟื้นตัวได้เร็ว และใบใหม่ที่เกิดขึ้น หน้าที่ในการสร้างอาหารสะสมไว้สำหรับ การ ออกดอกติดผลในฤดูกาลถัดไป 2.ควบคุม ความสูงของทรงพุ่ม การตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรง พุ่มเตี้ยทำให้ง่ายต่อการเก็บเกี่ยวผลผลิตและ สะดวกต่อการดูแลรักษา เช่น การพ่นยาทาง ใบหรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ทำได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องไม้ค้ำยันกิ่ง ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง 3.ลดการระบาดของ โรคและแมลง ต้นลำไยที่มีทรงพุ่มทึบมักเป็น แหล่งอาศัยของแมลงนอกจากนี้ทรงพุ่มทึบจะมี ความชื้นสูงและก่อให้เกิดโรค เช่น โรคราดำ โรคจุดสาหร่ายสนิมและไลเคนส์ เป็นต้น การ ตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่งทำให้อากาศถ่าย เทได้สะดวก และแสงแดดสามารถส่องทะลุเข้า ไปในทรงพุ่มจะช่วยลดการระบาดของโรคและ

อุปกรณ์ตัดแต่งกิ่ง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	24 พ.ค. 2556	43	15574	6

แมลง 4. ต้นลำไยชอบสนองต่อสารคลอเรต ต้นลำไยที่มีอายุมากเมื่อให้สารโพแทสเซียมคลอเรตมักจะออกดอกน้อยหรือออกดอกไม่สม่ำเสมอ การตัดแต่งกิ่งให้ทรงพุ่มโปร่ง แสงส่องเข้าไปในทรงพุ่มจะช่วยให้ต้นลำไยตอบสนองต่อสารโพแทสเซียมคลอเรตได้ดีทำให้ออกดอกมากขึ้นและใช้ปริมาณสารคลอเรตลดลง 5. ผลผลิตมีคุณภาพดี ต้นลำไยที่มีทรงพุ่มทึบถ้าหากออกดอกติดผลดกส่งผลให้ลำไยมีผลขนาดเล็ก ผลผลิตคุณภาพต่ำ การตัดแต่งกิ่งออกบางส่วนจะช่วยลดพื้นที่ออกดอกติดผลลงบ้างทำให้ขนาดผลใหญ่ขึ้นและคุณภาพผลผลิตโดยรวมดีขึ้น

อุปกรณ์การตัดแต่งกิ่ง 1. กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ใช้สำหรับตัดกิ่งที่มีขนาดเล็กเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 0.5 นิ้ว 2. เลื่อยโค้ง ใช้ตัดกิ่งที่มีขนาดใหญ่เส้นผ่าศูนย์กลางของกิ่งตั้งแต่ 0.5 - 4.0 นิ้ว

รูปทรงของการตัดแต่งกิ่งลำไย จากการศึกษาทดลอง การศึกษาดูงานและจากประสบการณ์ในการทำสวนลำไยมีข้อเสนอแนะให้เกษตรกรตัดแต่งกิ่ง 3 รูปทรง คือ 1. ทรงเปิด

กลางพุ่ม เกษตรกรมักเรียกว่าทรงเปิดกะโหลก เป็นรูปทรงที่เกษตรกรนิยมปฏิบัติกันหลายพื้นที่ โดยจะตัดกิ่งที่อยู่กลางทรงพุ่มออก 2-5 กิ่ง เพื่อลดความสูงของต้น และให้แสงแดดส่องเข้าไปในทรงพุ่ม จากนั้นตัดกิ่งที่อยู่ด้านในทรงพุ่มที่ไม่ได้รับแสง และตัดกิ่งที่มีขนาดใหญ่ทางด้านข้างของทรงพุ่มออกบ้างเพื่อให้แสงส่องเข้าไปในทรงพุ่ม ตัดกิ่งที่ถูกโรคและแมลงทำลายตัดกิ่งที่ไขว้กัน กิ่งซ้อนทับและกิ่งที่ชี้ลง

2. ทรงสี่เหลี่ยม การตัดแต่งรูปทรงสี่เหลี่ยมเหมาะสำหรับต้นลำไยที่มีอายุน้อยและปลูกในระยะชิดซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้ 1.) กำหนดความสูงของทรงพุ่มไม่ให้เกิน 4 เมตร โดยทั่วไปอยู่ในช่วง 2 - 3 เมตร โดยนำไม้ไผ่ทำเครื่องหมายตามความสูงที่ต้องการแล้วนำไปทาบที่ต้นลำไยหากกิ่งลำไยมีความสูงเกินเครื่องหมายก็ตัดออกให้หมด 2.) ตัดปลายกิ่งด้านข้างทรงพุ่มทั้งสี่ด้าน ส่วนจะตัดลึกเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะปลูกและทรงพุ่มเดิมของลำไย ถ้าหากทรงพุ่มชนกันหรือใกล้จะชนกันก็ตัดลึก แต่โดยทั่วไปแล้วแนะนำให้ตัดลึกจากปลายกิ่งประมาณ 30 - 50 เซนติเมตร (ภาพ

ผลผลิตลำไย

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	24 พ.ค. 2556	43	15574	6

ที่ 2.1 - 2.4) รูปทรงที่ได้จะเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ภายหลังตัดแต่งกิ่งได้ประมาณ 2 สัปดาห์ต้นลำไยจะเริ่มแตกใบ ถ้าหากต้องการให้ต้นลำไยสมบูรณ์เต็มที่ควรให้มีการแตกใบ 3 ครั้ง โดยใช้เวลาประมาณ 6 เดือนนับตั้งแต่ตัดแต่งกิ่งก็สามารถชักนำการออกดอกได้

3.ทรงผาซีหยาบ การตัดแต่งกิ่งทรงนี้ได้รับแนวคิดจากการศึกษาดูงานสวนลิ้นจี่ของ คุณมนัส เกียรติวัฒน์ เกษตรกรผู้ประสบผลสำเร็จในการควบคุมทรงพุ่มลิ้นจี่อายุ 27 ปี ให้มีความสูงไม่เกิน 3 เมตร โดยทำต่อเนื่องกันทุกปี วิธีการคือตัดกิ่งที่อยู่กลางทรงพุ่มออกให้หมดเหลือเฉพาะกิ่งที่เจริญในแนวนอน จากนั้นจะเกิดใหม่กิ่งขึ้นตามกิ่งหลักที่เจริญในแนวนอนเรียกกิ่งที่เกิดขึ้นว่ากิ่งกระโดง จากการศึกษาดัดแต่งกิ่งลำไยโดยคุมทรงต้นให้สูง 2 - 3 เมตร พบว่าเกิดกิ่งกระโดงได้มากกว่า 300 กิ่งต่อต้น ซึ่งกิ่งกระโดงดังกล่าวสามารถออกดอกได้ภายใน 4 - 6 เดือนหลังตัดแต่ง ช่อผลลำไยที่เกิดจากกิ่งกระโดงเมื่อผลใกล้แก่

จะโน้มลงหลบเข้าในทรงพุ่มทำให้ผลลำไยมีขนาดใหญ่และมีสีเหลืองทอง (ภาพที่ 3.1 - 3.7) ทำให้จำหน่ายได้ในราคาสูง นอกจากนี้ยังทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง 20-50% ภายหลังตัดแต่งกิ่งต้นยังแตกใบได้เร็ว ส่งผลให้ต้นลำไยฟื้นตัวได้เร็วขึ้น

ท่านผู้อ่านท่านใดสนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์เครือข่ายวิจัยและพัฒนาลำไยแม่โจ้-สกว. ศูนย์วิจัยและพัฒนาลำไยแม่โจ้ และนายพิชัย สมบูรณ์วงศ์ ฝ่ายส่งเสริมการเกษตร สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่ 50290 โทร.0-5387-3390, 0-5387-3939 ในวันและ เวลาราชการ.

อาจารย์ พิชัย สมบูรณ์วงศ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ 8

งานถ่ายทอดเทคโนโลยี

ฝ่ายนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ต้นลำไยที่ตัดแต่งกิ่งเรียบร้อยแล้ว